

Weet wat er speelt. Nieuwsbrief 8

Stichting VPSG –advies en ondersteuning bij vragen rond seksueel geweld, godsdienst en zingeving

Nieuwe Groenmarkt 8, 2011 TW Haarlem

023 5328222 www.vpsg.nl

banknummer: 39 00 70

Helpt pastoraat?

In het jaarverslag van de VPSG over 2012 dat net is uitgekomen beschrijven wij een paar ‘parels’. Voor ons zijn dat een paar telefoontjes van mensen die eerder gesprekken bij ons hadden en nu melden dat het heel goed met hen gaat. Dat is de waarde van pastoraat. Zoals dat bij de VPSG gebeurt, maar ook op zoveel plaatsen in kerken en geloofsgemeenschappen. In pastoraat kun je het met elkaar uithouden. Zo lang als maar nodig is. En dat is een meerwaarde ten opzichte van de reguliere hulpverlening (die natuurlijk ook heel nuttig kan zijn). Iemand blijven vasthouden en volgen in het eigen tempo dat blijkt altijd zo gewaardeerd te worden. Soms denk je als pastor misschien dat seksueel misbruik een te ingewikkelde problematiek is. Een luisterend oor, erkenning, het uithouden van het soms vreselijke verhaal, dat is wat mensen die het hebben meegemaakt nodig hebben. En zoek, als het je als pastor te veel wordt, iemand bijvoorbeeld een collega voor feedback. Dat kan zeker ook bij de VPSG.

Vier kerkdiensten onder de titel: Mijn lijf, mijn lust, mijn leven

In de Oude Lutherse Kerk in Amsterdam is in het najaar 2012 onder deze titel een serie kerkdiensten gehouden over lichamelijke seksualiteit. Het was een verkenning van de thema's seksualiteit, lust, liefde en geloof. In de eerste dienst stond het Hooglied centraal. Over liefde en hartstocht, vreugden en angsten rond verlangen en seksualiteit als bron van diepe intimiteit. De tweede bracht Seksualiteit, vreugde en levensruimte en (kerkelijke) moraal aan de orde. Overwinning van een wantrouwige christelijke houding ten aanzien van seksualiteit. De derde dienst met de titel De ontsporing van seksualiteit: Amnon en Tamar, handelde over seksueel misbruik. De preek over Amnon en Tamar is te vinden via de website van de VPSG. In de vierde dienst kwamen een aantal thema's samen, onder andere de incarnatie, God wordt mens, lichamelijke liefde en lijden van God. De serie werd afgesloten met een gespreksavond over de beleving van seksualiteit in al de facetten. Er is een boekje gemaakt van deze diensten met alle teksten, liederen, gedichten en afbeeldingen. Het is te bestellen bij de Lutherse gemeente te Amsterdam. Via hun website is het geheel in pdf te lezen.

Een geheim binnen een geheim

Acht op de duizend zwangerschappen in ons land zijn ontstaan uit een verkrachting. Uit een grootschalig onderzoek in 2006 volgt dat uit de vrouwen tussen de 19 en 70 jaar die seksueel waren misbruikt, 14.000 kinderen zijn geboren. Voor veel vrouwen betekent dit leven met een geheim binnen een geheim. Zeker als de verkrachting is gebeurd binnen een incestrelatie. Als het kind wordt gehouden door de moeder blijven er naast de moedergevoelens voor het kind toch ook verwarring en gevoelens van schaamte en schuld bestaan. In het verdere verloop van het leven doemen allerlei kwesties op. Wanneer moet aan het kind over zijn/haar afkomst worden verteld? Hoe gaat het met een partner en een (nieuw) gevormd gezin? In een familie kan er zwijgen zijn, wat kinderen gaan aanvoelen: er is iets, maar er wordt gezwegen. In kleine gemeenschappen kunnen roddels en onverwachte opmerkingen blijven.

Maar veel vrouwen hebben, vaak onder druk, hun kindje afgestaan of abortus laten verrichten. Ook dat levert een scala aan, soms lang onderdrukte, gevoelens op. Schaamte, verdriet, rouw, schuld tegenover het kind, verlangen om het te leren kennen. En vaak levenslange angst voor ontdekking van het geheim. Maar er kan ook juist een latent verlangen zijn om dit alles ooit eens te kunnen vertellen.

De FIOM biedt via zijn website online een brochure voor hulpverleners aan *Zwanger door incest. Informatie voor hulpverleners over het verwerkingsproces*. Daarin komen al deze kwesties en handelingsmogelijkheden en mogelijke valkuilen in de begeleiding aan de orde. Door sterke vermindering van de subsidie van VWS moet de Fiom zich dit jaar omvormen van een hulpverleningsorganisatie (met zeer oude papieren en grote kennis) naar een kennisinstituut met beperkte hulpverlening. Zie www.fiom.nl

Jongeren en seksualiteit

WE CAN Young is een campagne die jongens en meisjes in Nederland weerbaarder wil maken als het gaat om seks en relaties. Het doel is dat jongens en meisjes respectvol met elkaar omgaan en zich bewust zijn van grenzen. Want waar liggen de grenzen? Wat is experimenteren en wanneer is het schadelijk voor jezelf of de ander? Om hier meer grip op te krijgen gaat WE CAN Young uit van zes 'seksregels'. Want je zoekt natuurlijk je eigen weg en je eigen wensen en grenzen op seksueel gebied. Maar houd deze regels in acht.

- Toestemming, wil je het allebei?
- Vrijwilligheid, is er geen sprake van dwang?
- Gelijkwaardigheid, is niemand de baas?
- Leeftijdsadequaat, wat past bij je leeftijd?
- Contextadequaat, wat je doet stoort, beledigt of choqueert niemand?
- Zelfrespect, wat je doet schaadt jou of een ander niet?

We can Young maakt deel uit van de wereldwijde campagne We Can, voluit We can end all violence against women. www.wecan.nl ; www.wecanyoung.nl.

De organisaties SOA Aids Nederland en Rutgers WPF deden een onderzoek naar seksualiteit onder jongeren van 12 tot 25 jaar. Uit dit onderzoek kwamen onder andere de volgende cijfers.

- 4 procent van de jongens en 17 procent van de meisjes tussen de 12 en 25 jaar heeft wel eens een seksuele handeling tegen hun zin in meegemaakt
- Ruim 7% van de meisjes heeft wel eens geslachtsgemeenschap gehad tegen haar wil, tegenover bijna 2% van de jongens.
- Bij de eerste geslachtsgemeenschap werd 0,2% van de jongens en 3,3% van de meisjes gedwongen en 4,7% van de jongens en 13,5% van de meisjes overgehaald.
- 6% van de jongens en 12% van de meisjes zegt dat er wel eens iemand boos op hen is geworden om seks met hen te kunnen hebben.
- 51 procent van de jongens en 25 procent van de meisjes keurt zoenen tussen twee jongens af en 16 procent van de jongens en 24 procent van de meisjes keurt zoenen tussen twee meisjes af.

Factsheet Digitaal grensoverschrijdend gedrag van jongens

Aletta-Equality in samenwerking met GGD Den Haag.

Steeds meer jongeren krijgen te maken met digitaal grensoverschrijdend gedrag. Dan kan het gaan om porno, seksueel getinte opmerkingen of digitale kinderlokkerij (grooming)

Vooral meisjes lijken daar veel last van te houden. Maar stereotype beelden van jongens als stoer en grenzenopzoekend, kunnen maken dat zij dergelijke grensoverschrijdingen niet als zodanig herkennen. Vooral jongens van basisschool groep 7/8 blijken op dit punt kwetsbaar, evenals homo/bi/transseksuele jongens en jongens met een verstandelijke beperking. Daders zijn meestal mannen. Dat kan een extra belemmering zijn voor jongens om hun ervaringen te bespreken, uit angst voor homoseksualiteit.

Samen met GGD Den Haag heeft Aletta-Equality een factsheet beschikbaar (ook op pdf) *Online grensoverschrijdend gedrag ten opzichte van jongens. Hulp en ondersteuning van jongens en hun ouders*. Daarin ook hulpverleningsmogelijkheden en informatiebronnen voor ouders.

Omringd door zorg, toch niet veilig. Rapport commissie Samson over misbruik in jeugdinstituten en pleeggezinnen

MOVISIE kenniscentrum seksualiteit en seksueel geweld, vindt het bijzonder belangrijk dat de commissie Samson dit onderzoek heeft gedaan. Ina van Beek en Lou Repetur: 'Het is een eerste erkenning voor de slachtoffers die zich lang in kou hebben voelen staan. Het was al duidelijk maar nu wordt het officieel erkend dat er veel misstanden voorkomen in de residentiële jeugdzorg en pleegzorg. Onze grote zorg is schrijft Movisie, dat de aanbevelingen van Samson ook daadwerkelijk moeten worden uitgevoerd. Er moet nu actie worden ondernomen. De misstanden die in het rapport worden beschreven, mogen naar onze mening niet aanleiding zijn om daarop de hele sector af te rekenen. De veiligheid van kinderen is niet gegarandeerd, thuis niet en niet in instellingen of pleegzorg. In de samenleving als geheel is in onze ogen een cultuuromslag nodig wat betreft de preventie, de aanpak van seksueel misbruik en sociale veiligheid van kinderen. Overheid, instellingen en professionals, maar ook vrijwilligers en ouders, burens en vrienden moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Ook opleidingen zullen structureel aandacht aan dit onderwerp moeten besteden om de aankomende professionals goed voor te bereiden. Maar het rapport dwingt ons als kennisinstituten zelf ook om na te denken over de vraag hoe we nog effectiever kunnen opereren en de ontwikkelde instrumenten meer kunnen implementeren.'

Ga naar de site van de Commissie Samson voor meer informatie over het bestellen van het rapport ['Omringd door zorg, toch niet veilig'](#).

Gerelateerde informatie

- [In Veilige Handen](#)
Over preventie van seksueel misbruik van minderjarigen in het vrijwilligerswerk.
- [Het Vlaggensysteem](#)
Een methodiek om seksueel gezond én seksueel grensoverschrijdend gedrag van kinderen en jongeren te duiden en bij te sturen.
- [Be a Man!](#)
Een interactieve voorlichtingsmethode gericht op het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag onder laagopgeleide jongens in de leeftijd van 12 tot en met 16 jaar met een Turkse, Marokkaanse en/of islamitische achtergrond.

Van zwijgen naar spreken

In 1983 publiceerde de Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling (VSK) *De straf op zwijgen is levenslang*, met negentien levensverhalen over seksuele kindermishandeling. De uitgave veroorzaakte een schokgolf; seksueel misbruik van kinderen was tot dan toe ‘onzichtbaar’ geweest.

Op 30 oktober 2012 is een nieuwe uitgave van het boek verschenen, aangevuld met naschriften bij de oorspronkelijke negentien levensverhalen. Daarbij zijn er ook elf nieuwe levensverhalen in het boek opgenomen van mensen die voorheen niet bereikt werden, zoals slachtoffers uit etnische minderheden en mannelijke slachtoffers.

De titel van de nieuwe uitgave van het boek is: *De kracht van spreken*. Dertig levensverhalen over seksuele kindermishandeling. Kwetsbaarheid en kracht gaan hand in hand in deze bundeling van ervaringen. Ze laten zien dat getraumatiseerde kinderen zich kunnen ontwikkelen tot wijze volwassenen die boven zichzelf zijn uitgestegen.

Het boek is zeer geschikt om een indruk te krijgen wat voor mensen het zijn die slachtoffer zijn (geweest) van seksueel misbruik. En hoe zij hun leven hebben vorm gegeven.

Bestellen bij de boekhandel of via vsk@movisie.nl.

Overheidsmaatregelen tegen seksueel misbruik van kinderen

Eind 2011 heeft de regering het Actieplan kindermishandeling 2012-2016 gelanceerd. Seksueel misbruik is een van de vormen van kindermishandeling. Aangegeven wordt dat preventie en stoppen van kindermishandeling niet alleen van groot belang is voor de kinderen die het betreft, maar ook voor volgende generaties. Het is bekend dat intergenerationeel geweld steeds opnieuw slachtoffers maakt. Bovendien weten we van posttraumatische stressstoornissen in het algemeen dat een volgende generatie last van de gevolgen kan hebben. Inmiddels zijn er maatregelen geëffectueerd. Zo is de taak en de titel van de rapporteur mensenhandel uitgebreid met seksueel geweld tegen kinderen. De rapporteur is sinds 2006 mevr. mr. C.E. Dettmeijer-Vermeulen. Haar titel is nu: [De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen](#). De Nationaal Rapporteur informeert de

regering over de aard en omvang van mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen in Nederland, en over de effecten van het beleid dat op deze terreinen wordt gevoerd. Al eerder viel kinderpornografie onder de Rapporteur. Kinderpornografie is seksueel geweld tegen kinderen op beeldmateriaal. Seksueel misbruik ligt er altijd aan ten grondslag. Maar ook kijken naar kinderpornografie geldt als seksueel misbruik.

Een tweede actiepuntenpunt dat is uitgevoerd is de instelling van de **Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik**.

In Den Haag is op 21 november de *Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik* van start gegaan, onder voorzitterschap van de Amsterdamse burgemeester Eberhard van der Laan. Doel is het aantal slachtoffers van kindermishandeling, zo'n 120.000 per jaar, snel omlaag te krijgen.

Met het werkplan *Kinderen veilig, drie speerpunten, één appèl* presenteerde de Taskforce zich. Het gaat er nu om de kennis in praktijk te brengen, mogelijke knelpunten te overwinnen, oplossing- maar bovenal resultaatgericht bezig te zijn. De inzet van de Taskforce is vooral gericht op verbetering van de praktijk, op bevordering van de synergie tussen maatregelen, op samen optrekken van organisaties en professionals in de keten, op vergroting van positieve resultaten in de aanpak van kindermishandeling en seksueel misbruik, op doorbraken in belemmeringen in de praktijk.

Taskforceleden gaan in hun achterban zoeken naar waar of bij welk proces of partij belemmeringen gelegen zijn, obstakels daar wegnemen, oplossingen aanreiken, op mediationachtige manier partijen bij elkaar brengen, best practices bekend maken, input geven voor het beleid van de ministeries, signaleren waar beleid juist belemmerend werkt. En dat alles net zo lang tot de praktijk duurzaam verbeterd is.

Als hulpmiddel voor de aanjaagfunctie is een monitor ontwikkeld waarin alle actiepunten uit het Actieplan Kinderen Veilig zijn opgenomen. De monitor verschijnt twee keer per jaar, waarvan de eerste is aangeboden aan minister Opstelten. De monitor wordt in de toekomst in overleg met beide departementen uitgebreid met acties uit het rapport van de Commissie Samson en mogelijk nieuwe acties.

De Taskforce heeft voor drie speerpunten gekozen: preventie, seksueel misbruik en multidisciplinaire samenwerking. Voor elk speerpunt is binnen de Taskforce een kernteam geformeerd dat in samenspraak met partners in het veld de opvolging van de acties wil bevorderen. Gezien de politieke en maatschappelijke urgentie krijgen de speerpunten voor het gehele terrein van kindermishandeling en seksueel misbruik simultaan aandacht

Over de speerpunten heen zal de Taskforce een voortdurend beroep doen op ieders verantwoordelijkheid om kindermishandeling en seksueel misbruik te voorkomen en terug te dringen. Daarbij wordt de aandacht niet beperkt tot de professionals. Een dergelijk appèl kan alleen effectief zijn als er onder iedereen die met kinderen in aanraking komt, dus ook burgers, een gemeenschappelijk besef is dat iedereen het verschil kan uitmaken voor kinderen in een kwetsbare situatie.

Een slachtoffer van seksueel misbruik in de kerk aan het woord. Joke on [11 december 2012 at](#)

[13:01](#) said: op de site van KLOKK:

Ik was het eigenlijk niet meer van plan. Maar ik gooi mezelf toch nog maar een keer in het diepe. Ervaring achteraf is dat het meestal een positieve uitwerking heeft. Here we go!

Ik was 28 jaar en heb een helse bewuste poging ondernomen. Ik lag in de psychiatrie en had 2 kleine kinderen thuis. een dochter van vier jaar (de leeftijd toen het misbruik bij mij begon) en een zoon van 2 jaar. En een man die de zaakjes thuis op moest knappen. Mijn gedachten bij mijn poging staan mij helder voor de geest. Ik was er van overtuigd dat ik in de hel kwam. Dat was mij als klein kind beloofd door een priester als ik ging spreken. En ik had gesproken omdat ik niet verder kon. En die gedachte had me meer dan postgevat

Ik was zo depressief dat ik de depressies erger vond dan de beloofde hel. Ik wilde zo graag dood en nam het besluit zodat mijn man en kinderen een nieuw leven op konden bouwen in plaats van naar een vrouw te lopen die toch niet te helpen was en vol doodzonden zat. Dat was mijn beleving. Mijn poging mislukte.

Maar in mijn verdere leven zijn mijn littekens vier keer over zo opgezet dat het vreselijk pijn deed, vooral als ik me er maar iets aan stootte. De eerste keer was met het overlijden van mijn moeder. De tweede keer was het verwerken van de psychiatrie en de poging. De derde keer toen mijn eerste kleinzoon geboren werd en ik niet bij machte was hem eventueel te beschermen tegen misbruik. De vierde keer voor ongeveer een jaar terug omdat er binnen de familie problemen rezen wegens dit misbruik mede vanwege publiciteit en het bagatelliseren door vele mensen, meestal zware katholieken. Mij is al diverse keren verweten dat ik de kerk kapot wil maken. En laat daar nog geen enkele haar op mijn hoofd hierover nagedacht hebben. Het gaat me verder goed, maar het zou zo bevrijdend werken wanneer er veel meer openheid komt over dit onderwerp en mensen die bagatelliseren op het matje geroepen worden. Ze kunnen dan beter hun mond houden.

Nederland ondertekent Europees verdrag tegen huiselijk geweld

Op 14 november 2012 heeft de Nederlandse ambassadeur bij de Raad van Europa in Straatsburg het Verdrag ter uitbanning van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld ondertekend. Het is het eerste mensenrechtenverdrag waarin discriminatie op grond van genderidentiteit verboden is. De volgende stap is dat het parlement in Nederland instemt met ratificatie van het verdrag. Landen als Turkije en Duitsland gingen Nederland voor. Hierdoor verplicht de Nederlandse overheid zich om een nationaal actieplan te formuleren en uit te voeren. Dit plan moet wetten, (preventie)maatregelen en voorzieningen bevatten voor slachtoffers van huiselijk geweld en kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld.

Het verdrag heeft als uitgangspunt dat veel geweld tegen vrouwen sekse- en gender gerelateerd is en te maken heeft met machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen. Dit is het eerste mensenrechtenverdrag waarin discriminatie op grond van genderidentiteit is verboden. Landen als Turkije, Oostenrijk, Duitsland en Spanje tekenden het verdrag al eerder.

Het verdrag is in mei 2011 door de Raad van Europa opengesteld voor ondertekening en ratificatie. Ondertekening vormt de eerste fase. Ratificatie is de volgende fase en veel ingrijpender dan ondertekening. Het parlement in Nederland moet nog met ratificatie

instemmen. Het verdrag is nog niet in werking getreden. Dat gebeurt pas als tien landen het verdrag hebben geratificeerd.

Vraaggesprek met Janet ten Hoope, plaatsvervangend hoofdofficier van justitie in Rotterdam en landelijk portefeuillehouder zeden, en Suzanne Hensels, regionaal aanspreekofficier van justitie inzake zeden voor Dordrecht en Rotterdam.

Wanneer heeft het doen van aangifte geen zin?

‘Uitgangspunt is dat alle zedenzaken binnen een bepaalde periode worden afgerond. Zaken mogen met andere woorden niet te oud zijn. Hoe ouder een zaak des te lastiger het vaak is om betrouwbaar bewijsmateriaal en goede getuigenverklaringen te vinden. Technisch gesproken zijn zaken te oud als ze verjaard zijn. Die verjaringstermijn is afhankelijk van de maximumstraf die op een delict staat. Gaat het om delicten waarop meer dan tien jaar gevangenisstraf staat, dan geldt een verjaringstermijn van twintig jaar. Dat is zo bij verkrachting of het binnendringen van het lichaam van iemand jonger dan 12 jaar. Bij delicten waarop minder dan tien jaar gevangenisstraf staat, verjaart de zaak na twaalf jaar.’

‘Belangrijk zijn verder de pleegdatum en de leeftijd van het slachtoffer. De verjaringstermijn gaat(n) pas lopen nadat een slachtoffer 18 jaar is geworden. Als iemand als kind is verkracht, kan hij daarvan dus nog aangifte doen totdat hij 38 jaar is.’

Zaken verjaren dus. Hoe groot is het gevaar dat daders hun straf ontlopen door zaken weg te stoppen?

‘In 1994 heeft de wetgever de verjaringstermijn in dit soort zaken verlengd, juist om te voorkomen dat misbruik onbestraft blijft. De verjaringstermijn begint nu pas te lopen vanaf het moment dat iemand 18 jaar is. Een slachtoffer heeft dan nog twaalf tot twintig jaar de tijd om te kijken wat hij wil doen. Iedereen wil dat misbruik tijdig stopt en dat er tijdig recht wordt gesproken. In Amerika zeggen ze: Justice delayed is justice denied. Daarom vinden wij het ook zo belangrijk dat mensen hun verhaal doen. Niet iedereen is in staat zelf aangifte te doen. Daarom hopen we ook dat mensen in de omgeving van mogelijke slachtoffers bereid zijn om naar voren te treden. Wij hopen dat door het werk van de commissie-Samson (die onderzoek heeft gedaan naar misbruik binnen de jeugdzorg) en de commissie-Deetman (die onderzoek heeft gedaan naar het misbruik in de katholieke kerk) een taboe is verdwenen. De kring van zwijgers rond seksueel misbruik moet worden doorbroken en het liefst zo snel mogelijk. Wie niet meteen naar de politie wil, kan natuurlijk ook eerst naar een eerste hulp post in acute gevallen, of naar een huisarts of hulpverlener. In een paar plaatsen (Utrecht en Nijmegen) is nu ook een Centrum Seksueel Geweld waar slachtoffers van zedendelicten door een team van specialisten, medisch, psychische en forensisch, wordt opgevangen. (www.centrumseksueelgeweld.nl). Durf te praten.’

Recentelijk heeft het parlement ingestemd met een wetsvoorstel dat de verjaring afschaft voor misdrijven waar een maximale gevangenisstraf van twaalf jaar of meer op staat. Dat geldt eveneens voor ernstige zedemisdrijven gepleegd tegen kinderen. Nu verjaren alleen de misdrijven met levenslange gevangenisstraf niet.

Verder wordt de verjaringstermijn verlengd voor misdrijven waarop een maximale gevangenisstraf van acht jaar of meer is gesteld. Die termijn wordt twintig jaar in plaats van de huidige twaalf jaar. Hieronder vallen onder meer zware mishandeling en diefstal met geweld. De nieuwe regeling gaat in op 1 januari 2013. De opheffing van de verjaringstermijn geldt straks niet alleen voor misdrijven die op of na de datum van inwerkingtreding van de wet zijn gepleegd, maar ook voor delicten die op dat moment nog niet zijn verjaard.

In Trouw besproken boeken:

Vonne van der Meer en Josef Willems, *Kinderschrik*. Atlas Contact, Amsterdam € 9,95

In dit boekje worden twee perspectieven aangereikt, van een buitenstaander en van een slachtoffer, beide betrokken bij de zelfde gebeurtenis. Op de 60^e verjaardag van de een, georganiseerd door de ander, wordt een Sinterklaas uitgenodigd. Als de jarige bij de Sint op schoot wordt getrokken overkomt hem een niet uit te houden flashback van misbruik door een frater. Het feest mislukt.

In de TV documentaire *De jongens van Don Rua* heeft Josef Willems dit verhaal verteld.

Deze documentaire, te bekijken via Uitzending gemist, is een aanrader voor ieder die wil weten wat seksueel misbruik in hun jeugd met mensen doet.

Stefan van Dierendock, *En het regende brood*. Thomas Rap, Amsterdam € 18,90

Een deels autobiografische romandebuut van een ex-priester. Al lezend in de nalatenschap van een seminarist die werd verscheurd tussen loyaliteit aan Rome en teleurstelling over de gang van zaken in de lokale kerk komen bij de docent twijfels over zijn eigen functioneren op. Steeds meer raakt hij verstrikt in het drama van zijn oud-leerling en het schuldgevoel om zijn eigen falen als priester, en dat niet om wat hij deed, maar om wat hij naliet.

Willy van Berlo, Stans de Haas, Nico van Oosten, Lieke van Dijk, Luc Brants, Susanne Tonnon, Oka Storms

Een onderzoek naar seksueel geweld bij mensen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking

Over seksueel geweld bij mensen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking bestaat nog veel onduidelijkheid. Het lijkt erop dat mensen met een beperking een groter risico lopen omdat ze om allerlei redenen kwetsbaar zijn. Internationale cijfers laten echter geen eenduidig beeld zien en Nederlands onderzoek was er nog nauwelijks. Dit boek is een verslag van een onderzoek dat in opdracht van het ministerie van VWS is uitgevoerd naar seksueel geweld bij mensen met een beperking. Daarbij komen ook de mensen met een verstandelijke beperking aan het woord. Hoe vaak komt seksueel geweld voor bij de diverse groepen? Komt seksueel geweld vaker of minder vaak voor dan bij mensen zonder beperking? Wat zijn de kenmerken en wie zijn de plegers? Wat moet er gebeuren om seksueel geweld te voorkomen? Dit boek tracht een antwoord te geven op deze en andere vragen. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan, onder andere om de weerbaarheid van mensen met een beperking te vergroten.

prijs € 24,95

jaartal: 2011

Pagina's: 225

ISBN: 987-90-77289-04-4

Boekje met feiten en cijfers over hulp bij seksuele problemen en seksueel geweld anno 2011.

Slechts zes procent van alle mensen met seksuele problemen krijgt professionele hulp. Voor slachtoffers van seksueel geweld geldt dit voor twintig procent. Wanneer wordt de stap naar

hulpverlening gezet? En bij wie zoeken mensen hulp als ze te maken krijgen met seksuele problemen of seksueel geweld?

‘Is er hulp bij seksuele problemen?’ is een handig boekje voor beleidsmakers en professionals in de seksuele gezondheidszorg die op zoek zijn naar actuele cijfers en feiten (2011) over hulpverlening bij seksuele problemen en seksueel geweld. Onder ‘seksuele problemen’ vallen ontevredenheid met het seksleven, problemen met homo-/biseksuele gevoelens en problemen in het seksueel functioneren. De informatie is bij elkaar gezet om een overzicht te geven van de breedte van het hulp- en zorgaanbod voor seksuele problemen en seksueel geweld. Daarnaast zal dit materiaal worden gebruikt om ter discussie te stellen hoe de zorg momenteel is geregeld, hoe de diverse sectoren zich tot elkaar verhouden en wat daarbij de plus- en de minpunten zijn.

De publicatie is gratis te bestellen, u betaalt alleen handeling- en verzendkosten.

aan- en afmelden voor deze Nieuwsbrief via j.deenik@vpsg.nl bij Jeannette Deenik-Moolhuizen

Stichting VPSG- advies en ondersteuning bij vragen rond seksueel geweld, godsdienst en zingeving. www.vpsg.nl.